

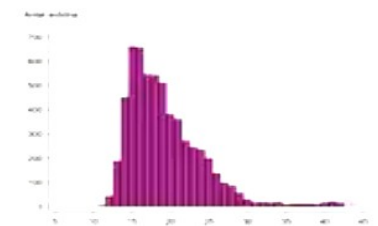
INTERMISSION #102

E-zine by Ahrvid Engholm, ahrvid@hotmail.com for EAPA, and a few other innocent victims we hope crave the astounding sf&fandom history stuff dug up from the Royal Library In Stockholm. And try @SFJournalen's newstweets from Nordic sf/f/h & fandom on Twitter - much better than Trump's. We've covered fanews for a mere four decades. Despite spellcheck masks, alphabetical hygiene, some typos have infected this. Early Nov 2020.

EDIVIRIALLY: FLIES AND HAMMERS

Fake news? Well, at least twisted news, is what we hear on the Swedish corona response in international media. Headline samples from October. Daily Mail: "Swedish cities finally face lockdowns" and "(Swedish) Authorities to bring in local lockdowns as covid cases rise", ie a very slight rise from a very low level - to be expected, as people stay more indoors when autumn comes - and the Public Health Agency has only given some recommendations to at present 7 of our 21 regions (stay home if ill, avoid public transport, social distance, no crowds). Hardly "bringing in a lockdown". ABC News: "Sweden is quietly toughening its approach". Hard to know what they mean, in fact universities opened for the autumn, advice for 70+ to self-isolate lifted and the cap of gatherings rises to 300 (stays 50 in the mentioned regions). Business Insider: "Sweden shifts away from no-lockdown strategy." No. Belfast Telegraph: "Swedes put on a brave face on the coronavirus crisis". As if there was a brewing fear. I'm afraid not. MedPage Today: "The Sweden Myth" - talking about about care home failures more than *six months* ago! (It was the then unknown asymptomatic spreading, problems were similar globally.) Curves are near zero since summer! There are also some positive headlines: "We saved our economy in Sweden". "Ireland should adopt Scandinavian approach to tackling Covid-19", "Europe takes a Swedish turn tackling Covid-19", "Elon Musk on lockdowns: Sweden was right".

Antal avlidna per vecka

FROM FRANKENSTEIN'S VAULT

It's time to dig deep again. Deep into the vaults of the Royal Library, for the hidden secrets of sf and fandom history! As you faithful readers already know, Sweden's national library - the Royal Library in Stockholm - opened its extensive digital newspaper archive on-line in April and May, as a corona compensation for that the library otherwise had rather limited access, due to some virus that is

rumoured to have been roaming around. So I made good use of that and spent hundreds of hours collecting thousands of newspaper clips. Some of the most interesting finds have been presented in the last half-dozen issues of this eminent zine. And why stop now? Here's a new mixed bag of goodies!

As usual, I reproduce the Swedish articles to be readable for Nordic fen if magnified (but they may be a bit blurry, as file size and layout space means certain compromises) but I'll summarise and translate (excerpts) to English.

As mentioned, this genre of space and the future enjoyed a rise in interest during the 1950's, starting in 1953 with a surge of articles. But then our literature of intellectual prowess was expelled from cultural warmth. Aftonbladet thought about this, Match 30 1969, in "Where did science fiction go?". Some excerpts:

Sf, novels of the future, find more readers every year in both East and West. But where did it go on the culture pages of our newspapers? The old guard - Orwell, Huxley,

Vart tog science fiction vägen

Science fiction, framtidsromanen, finner år för år allt fler läsare i både öst och väst. Men vart tar den vägen på kultursidorna i vår dagspress? Gamla gardet — Orwell, Huxley, Swift, Verne, Wells och andra — får då och då äran av en recension, men de unga? Situationen är på något sätt högfärdigt komisk. Håller sig en bok på jorden flans det inget som hindrar att dess undermålighet granskas i utförliga anmälningar, men räkar en välbyggt, fängslande och idérrik bok ha ett omslag med interstellära anknytningar ligger den genast ogill. På andra sidan vårt magnetfält och vår tid ligger ingenting. Men här har å andra sidan det jordprovinsiala snobberiet antagit nästan science fiction-artade proportioner.

I länder som kulturellt sett har lite snabbare fattningsförmåga än vi, har man emellertid börjat ta igen skadan genom att i några större tidningar anställa fasta science fiction-recensenter. Senaste namnet i branschen är författaren Kingsley Amis som nyligen kontrakterades för regelbundna rymdkrönikor för tidningen The Observer.

Som ett slags lärlingsarbete inför den nya tjänsten har Amis i dagarna publicerat en bok med titeln New maps of hell (Harcourt & Brace). Bakom den suggestiva titeln döljer sig en

Science fiction på högsta nivå: simultanschack med astralkroppar.

sorts programförklaring för rymdbesätta.

Efter en kort redogörelse för framtidsromanens historia, från Lukianos fram till vår tid, ger sig Amis in på en närmare analys av genrens senaste landvinningar. Monsterstudiet är nu förbi i den goda framtidsromanen, menar författaren. I stället lanseras "idén som hjärte". Intrigen är ofta ett försök att ge åskådlig form åt filosofiska problem.

Karakteristiskt för ny science fiction är också att dess främlingshet från förr börjat försvinna. Tidigare var fjärrplaneterna invånare alltid genutlåt ondsinta varelser. Nu för tiden framställs de ofta i allt mer högtstående än jordvarelserna. Bland Alfa Centauris gåtor är det människans som är monstret.

På detta, den kritiska självanslysens plan har science fiction-romanerna ofta formats till verk som i psykologisk skärpa och slutet handling inte står sina jordbundna motsvarigheter efter. Att den galaktiska reserapporten i gemmen ännu inte nått myndig ålder i nobelskt avseende, är inget skäl varför den skulle ignoreras när den någon gång verkligen höjer sig till spegling och förklaring. För trots allt bemannas ju fantasins interplanetariska skepp av varelser hos vilka lycka, förtvivlan och dödsräck pulserar med samma nedbrytande kraft som hos oss. Trots allt genomkorsas ju universum av samma kraftbågar som rivit upp vår egen jord. Minsta fläsa i rymden är en spegel för Doris dal.

MARIO GRUT

Swift, Verne, Wells - is honoured with a review now and then, but the young ones? The situation is bumpiously comical. If a book stays on Earth nothing stops its faults to be scrutinised in thorough reviews, but if a well-constructed, captivating and imaginative book have a cover with interstellar connections it's at once at disadvantage. On the other side of our magnetic field it is empty. Here the Earth-provincial snobbery acquired almost sf-like proportions. In countries that culturally grasp things faster than we do, they've begun repairing the damage as some bigger newspapers began employing regular sf reviewers. The latest of those is the writer Kingsley Amis, who lately was contracted to write regular space columns for the paper The Observer. As apprenticeship for the new position Amis has recently published a book titled New Maps of Hell. Behind the suggestive title is a sort of declaration for the space-possessed... The monster stage has now passed for the

decent novel of the future, the author says, instead he launched the “idea as a hero”. The plot is often a way to illustrate a philosophical problem. /Sf is no longer xenophobic, aliens are often superior, and.../ novels are often shaped into work that in psychological sharpness and tight plot aren't behind their earthly counterparts. That the galactic travelogue not yet has come of age in a Nobel way, is no reason why it should be ignored when it sometimes reaches higher, as a mirror and explanation. Despite all the interplanetary spaceships of fantasy is crewed by beings with happiness, despair and fear of death, pulsating with the same destructive power as with us. Despite all, the universe is criss-crossed by the same forces that have torn at our own Earth. The smallest shards in space is a mirror of the Doris valley.

The last refers to Nobelist Harry Martinson's *Aniara*. The columnist here, Mario Grut, was as I understand it a respected culture journalist - and he was worried about why his colleagues ignored our genre. But the illo they choose to rather undermines his honest attempt, with a caption claiming “Sf on the highest level, simultaneous chess with astral bodies” showing some super-weird aliens. The guy picking this obviously didn't even know what an “astral body” is!

This was around the time when skiffy's honey moon with the mainstream critics was coming to an end. Before this they did show the genre some respect, especially as an established high-brow writer like Harry Martinson wrote about space and confessed he like AE Van Vogt (see previous issue). A big cinema would even use the newly founded obscure little sf magazine *Häpna!* (“Be Astounded!”) in their advert for the blockbuster “Forbidden World”, quoting from its review (Dagens Nyheter, October 2, 1956):

“It's a joy to see a film like this - it combines technical and scientific knowledge with a logical plot... The end was terribly exciting!” writes the sf magazine Häpna!

The ad even makes a nod towards the magazine, with the slogan “Watch and be astounded!”

And radio would use science fiction without being ashamed in the 1950's, which was very important since everyone heard the programs, as it was a state monopoly (media monopoly is a *miserable* idea!) with only *one* channel, so everyone listened - and TV hadn't really started yet. Some sf shows and radio programs discussing skiffy has been covered earlier in *Intermission*. Sf could also turn up in otherwise perfectly normal family entertainment, as from this review of the show “Snurran” (“The Spinner”) in Dagens Nyheter, December 13 1954:

The 40th spinner was as enjoyable as the 39 previous ones, although the program didn't have any huge sensations. Very small children are probably thoroughly uninterested in what happens on other planets, but for the older ones the sf part was a treat and the cheerful warrior Kåge Sandell, coming directly from “the rag”, sang his own jazz song about a trip to Mars with great conviction, and entertained all ages. It's good to have young people in a show for kids. (Caption: Kåge Sandell had great success with his sf song)

“The rag” (Swe “lumpen”) is slang for the compulsory military service, which Sweden had until 2010 (recently been reintroduced on a selective basis since we don't trust one Vlad Putin, but less than 10 000 are picked every year) and Sandell was on leave from it, obviously. One suspects that “the rag” comes from back in history when soldiers were given sub-quality clothes, at times the government didn't spend as much. Sandell would later continue in music, radio and also journalism, but I find no further info about his Mars song. Would have loved to hear it!

Futuristic things were popular at this time, unlike today when everything is *much* better but the mood paradoxically is pessimistic and depressing. Maybe it is because in the 1950's people compared to the depressing WWII and were impressed by and hopeful from new technology like jet planes, atomic power, TV, mapping the DNA structure and early "electronic brains". The Future was around the corner, so in April 12 1953 Aftonbladet had a full page about life 100 year hence, "Year 2053":

ÅR 2053 fjärrdirigeras vardagslivet

Den hel-automatiska spisen kan sättas igång att laga middag på trådlös väg medan husmodern shoppar i stan.

Gudskelov, det kommer alltid att finnas några saker som maskinerna inte kan utföra. De kommer aldrig att kunna framställa stor konst eller stor litteratur eller filosofi. De kommer heller aldrig att kunna tränga in i själens innersta skrymslen och kartlägga lycka eller olycka eller producera kärlek, vänskap eller hat. Dessa saker har i nuets rastlösa värld alltför ofta blivit undanskuffade för dagens materiella ävlan — men tack vare tekniken borde de inte behöva bli det i morgondagens värld...

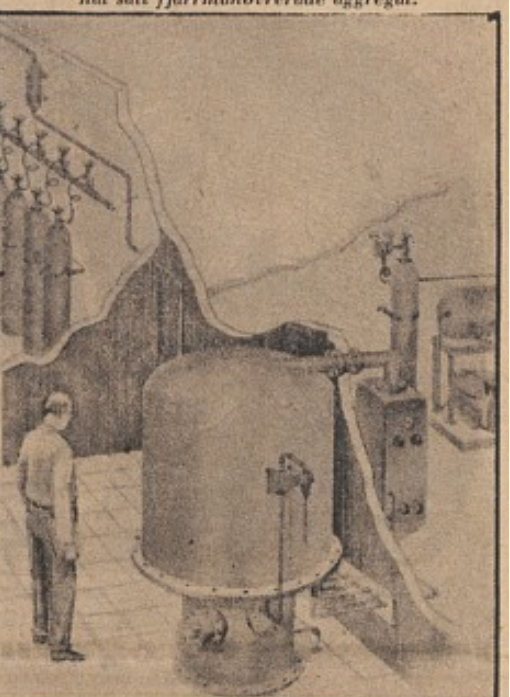
Detta är Bertrand Russells reaktion och tröst inför den framrusande tekniken. Och många med honom frågar sig — vart skall den tekniska utvecklingen inom överskådlig tid ta vägen... vad skall atomforskningen medföra i människans dagliga liv, vad skall de interplanetariska möjligheterna öppna för perspektiv, vad skall den kemiska, tekniska och medicinska forskningen kunna skapa för möjligheter att berika och förlänga människans liv?

Många fantasifulla skribenter har gett svävande, påstående eller tvärsäkra svar på de frågorna och i de anglosachsiska länderna har s.k. "science fiction" — väl närmast "tekniska sagor" — blivit en populär litteraturform och seriemagasinet miljonschlaget med all vad detta medfört ifråga om fantasiens skenande och tuschpennans utsvävningar.

Men det finns också andra siare, nämligen de som drar ut de logiska och tänkbara konsekvenserna av den tekniska utvecklingskurva vi just nu befinner oss i.

Det hör bl. a. en grupp schweiziska, tyska, engelska och amerikanska forskare, pedagoger och tekniker som ställt morgondagens tekniska horoskop och försökt att med utgångspunkt från dagens läge teckna en bild av världen, låt oss säga 2053.

DEN FRAMTIDA BOSTADENS "maskinrum" med elektroniskt styrda, termostatreglerade eller på annat sätt fjärrmanövrerade aggregat.

Bostäder, fabriker helautomatiseras

• Människohjälpen blir den konstruerande, maskinöskögen det kontrollerande, människohanden den ledande och korrigering — men annars kommer den mänskliga arbetastrakten att kunna inskränkas till det rent otroligt minsta. Redan nu har vi inom flera massindustrier helautomatiserade, elektronstyrda maskinhallar, där tillverkningarna sker på löpande band utan ingrepp av mänsklig hand.

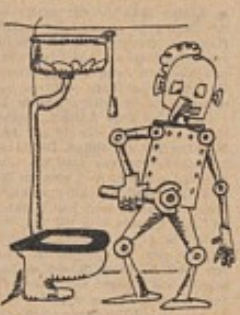
Det finns t. ex. i England en radiofabrik som i dagarna satt i gång en ny elektronstyrd serie-tillverkning av radioapparater där hela sammansättningsförfarandet på "bandet" sker helautomatiskt — det hela verkar som en spöklik drömsyn; ingen mänsklig hand finns där men allting fungerar dag och natt, dygn ut och dygn in — och inne i maskinrummet står en ensam vakthavande arbetsledare och "kollar".

• Det där, säger elektronikkens folk, blir industrins nya melodi, så kommer man att tillverka bilar, flygplan, båtar, husameller, konfekter, charkuteri- och me-

serivaror (i de båda sistnämnda är man redan på god väg), så kommer man att bryta malm långt under jord- och havsytan, så kommer man att driva det mesta av transportapparaten.

Kör sovande

• Redan nu har man på de flesta passagerarplan autopilot, som bestämmningen kopplar på och som — utan att passagerarna ägnar det en tanke — för flygplanet mot det inrikta målet. Så kommer det att gå med båtar — oberoende av tankarna — och kommer att korsa världshavens (och kommer visst inte att ha spelat ut sin roll i världshushållningen) och så kommer bilarna att kunna föra så snart man kommit ut ur den långa storstadsstrafiken med täta korsningar. I morgondagens långsträdda villor sig chaffören för några timmar sedan han på huvudleden ställt in autoföraren och radarvarningen i vagnen — tjugotonsjätten "hundrar berörlös sin väg mot stegmålet utan fara för möten, omkörningar eller passeringar". Och så kan bilisterna i sin bäddbara bil också färdas.

BERGSTRÖMS syn på framtidens robotliv

kvämt och arbetsfritt. Man kan beräkna att redan den kommande generationen söker sig bort från storstädernas larmmurade myllor och att citybildningarna blir så gott som uteslutande administrativa produktionscentra — sitt dagliga liv vill de flesta människor i morgondagens värld tillbringa på "den egna torvan".

• Villakusets funktioner blir praktiskt taget helautomatiserade, med elektroniskt styrda, termostatreglerade eller på annat sätt fjärrmanövrerade aggregat. Husmodern sköter t. ex. hela sitt hem genom "ordrer" via bilradion och mannen kan i bil-TV:n hålla alla kontakter inom förvärvslivet

i sin hand, han kan också genom en speciell signal "tömma recorder" i hemmets telefonläggning och därvid få reda på — och t. o. m. se — vilka som "ringat upp" honom hemma och få veta vad deras ärende varit — det talar villigt den automatiska samtalsregistreringsapparaten om. Och sen kan han från bilen direkt skicka sig i kontakt med vederbörande. Om han vill.

• Det där blir både fantastiskt och kusligt — men tänk efter. Det är redan snart ett decennium sedan det första radiostämålet från en bil på färd på en amerikansk väg utanför New York utvecklades med en telefonabonnent i Paris — och även här i Sverige är det bara fråga om månader eller kanske något år innan bilägare kan abonnera på en kortvägstelefon i bilen, om han är bosatt inom Stor-Stockholms område.

Ladda middag

• Köket är redan nu i sin modernaste form ett husmoderns tekniska laboratorium och kommer naturligtvis att bli det i ännu högre grad. Vill hon ge sig ut på shopping eller en kurs ett party eller en utflykt behöver hon bara "ladda" den helautomatiska matlagningsmaskin som morgondagens elapix kommer att vara och sedan i lagom tid före hemkomsten ringa upp hemapparaten

och med nyckelsignaler sätta de spisfunktioner i gång som hon önskar.

Den självföresändande får givetvis samma möjligheter att preparera för sin middag och kan vid hemfärden bara slå en radiostämål hem till kökspisen att "nu sätter vi i gång med middagen..." Fred W. Steiner.

Cont...

Uppgifter från intervjuer med några hundra utelärare tog han till grundval för sina kakyer. Av enkäten framgick att den fjättrade engelsmannen och den engelska kvinnan i genomsnitt äter sin lunch på 20 minuter.

I dessa conveyor kafeterier befinns sig en 50 meter lång fast disk, där lunchrätterna står uppställda i den ordning de skall förädlas — smör och bröd etc., varmrätter och kaffe — och liksom denna disk slöser glider, så långsamt att det knappast märks — "på löpande band" — såväl matbordet som gästernas stolar.

När gästen druckit ur kaffet har hans stol glidit fram till lekakens utgång, 20 minuter har gått och han måste resa sig, stolen återvänder till utgångspunkten.

Cont: lower right

1-4 tim. arbetsdag

Den nödvändiga insatsen av människokraft i produktionen uppskattas bli ett olika, men sätter man gränserna mellan 1 och 4 timmar per arbetsdygn torde det tjäna vad samtliga dessa prognosmakare rör sig med. Resten av dygnets timmar kan morgondagens människa alltså nyttja efter eget skön, för intellektuellt skapande, för nöje och rekreation. Men det gäller — säger en engelsk tekniker — att människorna i tid lär sig inse vart utvecklingen bär hen och att ta vara på alla chanser till ökad produktion för minskat arbete.

Radiostyrd villa

• För morgondagens människa kan hemlivet bli raffinerat be-

Den senaste nyheten i restaurangvärlden är den helautomatiserade serveringen, där gästerna under måltiden sitter på löpande band!

Idén föddes i vredesmod, berättas det. Uppfinnaren var en jäkligt ingenjör, som på en så kallad självservering förgäves försökte finna sig till rätta. Han hade blivit en halvtimme på sig, men köerna var långa och när han slutligen fått sin bricka där han alla bord och alltpåsar i lokalen upptagna. För att i tid hinna tillbaka till sitt arbete var han tvungen att låta ständigt, hanlanserade med bricken på en hand... Och det gav impulsen till idén med den helautomatiserade restaurangen.

Han låt varmrätten vara, ställde bricken ifrån sig och hastade tillbaka till konstruktionsbänken, där han utvecklade sin idé.

Det var inte nog med att maten distribuerades mekaniskt på löpande band — även gästernas måste "rotera".

"Conveyor Cafeteria" — kallade han sin uppfinning, som köptes av förtäringssällskapet Benham & Co.

Cont: Upper left

BERGSTRÖM har en annan syn på matningsbordet

Den helautomatiska lunchrestaurangen är redan uppfunnen

I Amerika där man också exploaterat den nya uppfinningen ansågs dock att 20 minuter var allt för lång tid för en lunch. Genomsnittsmänniskan äter sig igenom samma måltid på 15 minuter!

Initierade iakttagare anser att conveyor cafeteria kommer att utlösa revolutionerande förändringar inom bl. a. köksinredningen. De nya conveyor kafeterias i New York håller sig sålunda med s.k. elektronikk och de ro-

terande gästerna kan från sina stolar se hur "ett femmönsterrätt" under inflytande av beträkningen blir färdigt på 12 sekunder och har polisen kokas på tre röda minuter.

Conveyor cafeteria lämpar sig naturligtvis endast för fjättrade matgäster med begränsad lunchtid. Den som önskar njuta av bordets njuten och därtill har råd och lägenhet torde även i framtiden föredra sina stamställen med reserverade bord och utan enhetspris eller annan likriktning.

B. H-n

As we need more PR and new members, help us by nominating EAPA for a fanzine Hugo!

* We may not win, but we'll get known...

Year 2053 everyday life will be directed remotely. Thank God there will always be some things machines can't do. They will never be able to produce great art or great literature or philosophy...today often pushed aside for

everyday's material strife. But thanks to technology it doesn't have to be the case in the world of tomorrow. ... What will atomic research bring into man's daily life, what perspectives will the interplanetary possibilities open, what opportunities shall chemical, technical and medical research bring to enrich and prolong human life. Many fanciful writers have provided unclear claims or dead certain answers and in the Anglo-Saxon countries so called "science fiction" - a sort of technical fairy-tales - have become the hit songs and popular magazines and comic books, with everything that means of rampaging fantasy and wide sweeps with the drawing pen. But there are also other prophets, those who find the logical and thinkable consequences of the technical progression curve we are in right now. Among those is a group of Swiss, German, English and American scientists, educators and technicians who have unveiled the technical horoscope of tomorrow and based on today's situation drawn a picture of the world, say, 2053.

Dwellings, factories being totally automated

...human labour will be reduced to the incredibly miniscule. Already now we have huge industries that are totally automated, electronically controlled, machine halls where production is on an assembly line without a human hand. In eg England there is a radio factory that recently started mass production of radio sets where the entire assembly is on the automatic conveyor "belt" - it seems like a ghostlike dream vision; no human is there but everything operates day and night, day after day - and in the control room there is a lone watching foreman who "checks". That will be the new model for the industry the electronics people say, the way to produce cars, aircraft, boats, candy, clothes, meat and dairy products ... ore will be mined deep under underground and below the sea, and so will most of transports be driven.

Driving asleep

Already now most passenger jets have autopilots ... and it will be so with boats - unmanned tankers will cross the seas (oil will certainly not have become redundant in world economy) and so will cars be driven as soon as they have escaped from the cramped city traffic with all its crossings. In the long-hauling truck of tomorrow the driver will rest for a few hours after he has activated the auto driver and radar warning in the vessel ... and so the can the car tourist also travel in his bed-equipped car.

1-4 hour workday

...if you set the workday to between 1 and 4 hours it covers what all these prognosis makers deal with. The people of tomorrow can use the rest of the day as they wish, for intellectual creativity, for entertainment or recreation...

Radio controlled home

For people of tomorrow life at home will be advanced, comfortable and work free. You can expect that already our coming generation will migrate from the walled muddle of big cities which will become almost exclusively centres of production - the daily life will most people spend on their own country lot. The functions of the villas will be practically totally automated, electronically controlled, run by thermostats or other remote control instruments. The housewife eg runs her entire home by giving "orders" through the car radio and the husband may through the car TV keep in touch with business contacts, and he can via a special signal "empty the receiver" of the home's telecom equipment and thus find out - and even see - who have called him at home and what they wanted - the automatic caller recording machine willingly tells him that. And he can then get in touch with the caller from the car. ... It is almost a decade since the first radio call from a car on an American road outside New York was exchanged with a subscriber in Paris- and also here in Sweden it is a matter of months or perhaps a year before car owners can subscribe to a short wave radio in the car if he lives in Greater Stockholm.

Load the dinner

The kitchen is already now in its modern form the laboratory for the housewife and will become that even more. If she wants to shop or prepare a party or a day out she only needs to "load" the automatic cooking machine that the stove of tomorrow will be and then in the right time before coming home call the home machine and start the stove functions required with key signals. ...

The automated lunch restaurant is already invented

The latest news of the restaurant world is the totally automated serving, where the guests during dinner sits on a conveyor belt. The idea was born in anger, it is said. The inventor was a stressed engineer who ... had only half a lunch hour to spare, but the lines were long and when he finally got his tray, all tables and seats were taken. To get back to work in time he had to eat standing up, balancing the tray with one hand ... He let the main course be, put the tray down and rushed back to the construction office where he developed his idea. It wasn't enough that the food was served as on a conveyor belt, the guests must also "rotate". He called his invention "Conveyor Cafeteria", bought by the London company Bentham & Sons. On these conveyor cafeterias there's a 50 metres long fixed desk where lunch meals stands in the order they shall be eaten - bread, butter etc, hot meals and coffee - and this desk glides along so slowly it is hardly noticeable - "on a conveyor belt" - both the table and the chairs of the guests. When the guest has drunk his coffee he has arrived by the entrance. 20 minute have passed and he must get up, the chair returns to the starting point. In American where they have also exploited the new invention 20 minutes was considered too much time for a lunch. The average American eats through the same meal in 15 minutes. Observers think conveyor cafeteria will launch revolutionary changes for eg kitchen decorations. A new conveyor cafeteria in New York thus have

an electronic kitchen and guest can from their seats see how a “five minute egg” from the radiation becomes ready in 12 seconds and how the potatoes are cooked in three short minutes.

(Captions: The automatic stove can start cooking dinner wirelessly while the housewife shops. / The “machine room” of the future house, with instruments electronically controlled, or by thermostats or via other remote devices. / BERGSTRÖM has another view of the food serving table.)

What's described last is an early microwave oven. Not how much these “predictions” miss virtually all

targets! The conveyor belt cafe flopped - who has seen any! Housewives have disappeared. You don't have your telephone in your car, but in your pocket. People haven't moved from city centres. Those are more popular than ever and prices go up for dwellings there. Strangely enough workdays have the last half century not at all moved towards becoming shorter. It's still those blasted 8 hours. Politicians claim and swear to that oil will be redundant. The only thing they got right was self-driving cars! They are almost here now, 2020. (There was an interesting lecture on the subject on the small Ökon 2 we had in Stockholm in late October, BTW the one and only physical con here this year. More on Ökon in a future issue perhaps.)

Speculating about the future was popular in the papers. Another example is from Dagens Nyheter in 1931, on February 14 announcing the full page to

Morgonkaffet på radiovågen
1980 har varje Stockholmshus platta tak och varje modern våning en völdresserad robot i varje rum.

Ur innehålllet i Dagens Nyheters Söndagsbilaga i morgon:

Svensk professor i Berlin utmättes på sängen.

Herr miljonären sökte narra slkten på sina gamla studiolen, men råkade in i en härdans med advokater.

Sir Basil Zaharoff. Den obekanta storheten.

Mannen som började på de åklagades bänk och slutade med sagolik förmögenhet — världens rikaste man — hedrad med Bath-orden och Hederslegionens storkors.

Knockout — Brottning.

Den amerikanska probröttningen upplever en hausse just nu. Gåspårhumör och skådespelar-anlag skattas mera än teknisk skicklighet. Topp-männen förtjåna mycket pengar — men svens-karna varnas.

Den inbillerade salongen.

Skulptörerna som inte kunde komma till Lilje-valche i vår presentera sina verk.

Nattklubbar och livsglädje.

Restriktioner och razzior lika populära i New York och London som hos oss.

Dessutom noveller, film och modesidor m. m.

It seems the radio show “The Spinner” (se previously) had sf in more programs. Here's from a radio review column in Expressen November 30 1954, “*Man in the Moon wrote from Enskede*”:

Sf with moon rockets and atomic fuel has entered The Spinner to stay. Not as a serial but as extra numbers. On Sunday it came back with Lasse Warne. He presents excerpts from more lively novels in the genre and follows up with what kids want to know, eg “Can you live on Mars”. Warne is program secretary of the lecture dpt, the last to leave and the one to always be the. He began in radio with youth programs and slided into social reports. (Also did a book on children growing up.) While Warne dealt with theoretical sf Tage Danielsson has moved to the practical in the program “Andersson in Below”, on air unreasonably early every Sunday. It's the Man in the Moon asking questions about Earth on the Motala (transmitter) wave length and Danielsson gives him a short lecture about humans' struggle for existence. Danielsson now knows he has at least one listener, since he received a long letter postmarked in Enskede, signed “Andersson in Below”. The letter writer complains that Danielsson sounds so coarse when he lectures Moon-Andersson.

Tage Danielsson soon joined Hans Alfreson, becoming superstars in Swedish entertainment. But here he hosts a modest radio program pretending to talk to the Man in the Moon... The Lars “Lasse” Warne mentioned must have been a bit of an sf fan, to get sf stuff into a popular radio show. He continued with radio, Google implies, and wrote some non-fic books. But I don't find much since its one of the extremely few subjects Wikipedia seems to have missed. Radio was huge in 1954. Only one channel. No TV. Everyone heard what was said there. And skiffy was there.

Mångubben skrev från Enskede

Science-fiction med månraketer och atomiska drivmedel har tagat in i Snurran för att stanna. Inte i följetongen utan som ett extra inslag. På söndag återkommer den delen med Lasse Warne. Han lämnar utdrag från de mera livliga romanerna i genren och följer det hela med en utredning om vad barnen vill veta, t. ex.: “Kan man bo på Mars?”

Warne är programsekreterare på föredragsavdelningen, vilket innebär att han är den som sist får lämna lokalen och den som alltid skall vara till hands. Han började sin radiobana med ungdomsprogram och gled sedan över till sociala reportage. När Radiotjänst lät utarbeta ett bildverk om ett barns utveckling från födelsen och sedan vecka efter vecka framåt, så var det Lasse Warne som fick uppoffra två av sina barn. De blev på så sätt de garanterat mest fotograferade i Stockholm, och de kom sedan anonyma i boken “Barnet i bild”.

OM WARNE SYSSLAR med teoretisk Science-fiction, har Tage Danielsson övergått till praktisk tillämpning i programmet “Andersson i Nedan”, som går ohyggligt tidigt varannan söndag. Det är här mångubben sänder frågor till jorden på Motalas våglängd och får av Danielsson en kort föreläsning i människans kamp för tillvaron. “Interplanetarisk skolradio” kallar han sitt program.

Danielsson vet nu att han har minst en lyssnare, sedan han fått ett långt brev med Enskedes poststämpel undertecknat “Andersson i Nedan”. Brevskrivaren klagar på att Danielsson låter så knarrig när han undervisar mån-Andersson.

In 1980 every Stockholm house has a flat roof and every modern flat a well-behaving robot in every room.

[illegible]

...the room where I awoke had a very low ceiling, not higher than one person could stand up ... three windows stretched from floor to ceiling, the walls was discreetly blue-grey and decorated with beautiful paintings, otherwise there were no doors in the room. The walls were totally flat with vertical lines and crossing lines in regular patters, which seemed very calming. Suddenly a door opened in one of the walls, a bit of the wall slid away and my son entered ... The robot clock lights up when you call for it twice. These modern flats have a robot in each room. You call for them with code words, and it opens door, make the breakfast table rise, serves coffee by your bed, hangs up your clothes, serves you drinks, takes out a book you want ... A radio heater. Wireless power transmission was invented in 1941 by KJ Karlsson and was later improved by the Englishman Prittson. Now you can transfer power to any point, provided you have a little receiver, We have in this house a short wave receiver that can give us 5000 Volts, if you wish. You fry the breakfast sausage on the short radio waves almost all houses in the city have today. The installation doesn't weigh more than 104 kg ... managed by the engineers of the Radio Service corp ... Two Swedes constructed the first electric aircraft with unlimited power: "Elektra". I have recently acquired a "Barr" and if you want we can take it out on a trip /here a funny part about the future of poetry, full of slang - but difficult to translate / Clothes, clothes, I shouted loud and solemnly and in the same moment a stack of neatly folded clothes slid out through an opening in the wall and landed on my pillow ... the clothes have fine steel wires here and there. In the evening you call for the

robot and the clothes fly back to its locker and hangs itself up in order there ... the room is kept under a certain pressure and the air has an amount of virile gas, so that four hours of hard, heavy sleep is guaranteed, but not every one can afford these modern conveniences... the costume was of yellow fabric and had only two pockets ... Telephone, telephone I then shouted, getting into the habit. A mouthpiece fell silently down by my head near the side of the door and a lid opened showing a dark mirror. "Daddy only has to say the name," my son said. "We have robot calling in the house. You put the mouthpiece in a robot roll and then you say the name, and the robot connects it automatically. You only use numbers for unknown persons. It's as easy as with a telephone exchange, but here it is mechanical." ... At once a face showed itself beneath the lid. It was the face of Turola and it was just as sharp as he had stood there himself in the opening ... "Now the mirror is shaking again! Can't you see an old friend face to face without you making the wrong connection!!! The day before yesterday when I phoned Oldman, you connected me to an old woman appearing in the picture. It's impossible with this telephone mess! Come over to me, your son has a fancy 'Barr'." ... My son pushed a little button on the flat wall, and half the wall slid softly and silently away, so that sunshine flowed into the room, reflected from a big balcony outside. We went out. The air was wonderful to breath. A aircraft gleaming in silver stood on the wide balcony, with seats for six. In the middle it looked like a car, but the lines of the car flowed together with the aircraft's. On both sides of the splendid compartment was a big, broad birdlike body. In the front was the propeller as on an ordinary machine, but it had four blades, or more precisely two propellers behind each other in a vertical position ... He pressed a button and grabbed the steering wheel. It was an ordinary car wheel, but the rod it was on could be tilted in all directions sitting on a ball, just as on an aeroplane. In front of us the fuselage got wider and on it was a deep opening going the way through, the same as behind us. "The horizontal propellers are there," he said and pushed a pedal so a whining sound came from the two openings. "Now, let's go Dad!" The sound rose to a wosh and you were sort of pushed down in the seat as we rose almost vertically, and then it transferred into a tilt, a few groves passed us down below and we flew away as in an ordinary aircraft, though the engine was only heard as a swish. "It goes very well today," my son said. "I have connected it to 2000 horse powers, but we don't ascend fast. There must be something wrong with the concentrator." I thought for myself: this is it. Don't be like an old lady from the provinces going in a car for the first time, or rather, feel like that, so you seem better and more heroic. We passed a concrete factory chimney, there was a bang in the air as we passed. The Earth rocked around us as a bedsheet

hanging to dry in a storm, an aircraft passed us 10 metres away.

It ends on page 15 of the paper, but you get the gist. Wireless energy, flying cars, video phones, but with "robots" the story simply means different machines sitting in the walls - like helping you to dress - even though the illustrations show

mechanical men. (If you study the original in the illo, you note how dialogue is marked with "-". Though quotation marks are also used for dialogue in Swedish text, a common alternative is "-", extensively used by eg newspapers, but also in novels.

This kind of "dash" for marking dialogue is called a "tankstreck", ("thought line" or colloquially "pratminus" ("talk minus"). In my own short stories I prefer the dash before quotation marks. The dialogue dash is also used in the other Nordic countries.)

There was a certain interest for Sweden in the US film industry in

SCIENCE FICTION på film med appell till de undermedvetna är vad de här tre herrarna diskuterar just nu. Uppslaget är amerikanskt förstås, Dick Rush (mannen t.h.) talar sig varm för det, James Logan (t. v.) är aktuell som regissör och Gunnar Hellström står som svensk stjärna i centrum för intresset

SIGNAL TILL DET UNDERMEDVETNA

Amerikanskt TV-trick lanseras i filmprojekt med svenskt stjärnpar

— Vi har en känsla av att svensk filmindustri har ganska mycket att erbjuda oss amerikaner: utmärkta skådespelare, god teknisk standard och låga produktionskostnader.

Så motiverar mr Dick Rush, ung filmman från Hollywood, sitt svenskt besök. Han har kom-

mit hit för att diskutera en svensk-amerikansk filmproduktion enligt en ny teknisk metod, om vilken vi hittills bara hört sensationer från USA.

Det aktuella filmprojektet bär arbetstiteln "Rule of Three", baserat på en amerikansk science-fiction-bestseller av Theodore Sturgeon, den flitigaste SF-författaren i Staterna just nu. Två av sex huvudroller i filmen vill Dick Rush besätta med det svenska stjärnparet Margit Carlqvist och Gunnar Hellström.

Metoden har prövats i amerikansk TV och det med så stor framgång att man förbjöd fortsatt experimenterande, eftersom man insåg de konsekvenser ett ansvarslost utnyttjande av detta nya massuggestionsmedel kunde leda till. Mr Rush, som att döma av gestur och välfärdighet är mycket säker på att denna metod ska kunna bli vapnet att besegra "det enögda odjuret TV" med, har redan börjat använda sig av nyheten, nämligen i en filmatisering av spökhistorien "Turn of the screw", som ju

Cont: Far right

Today's offer:
Fresh Crottled Greeps
Buy 4 pay only for 5!

* Vapen mot TV

Vad som gör projektet högeligen intressant är något som amerikanerna kallar "Subliminal Communication", vilket ungefär betyder "signal till det undermedvetna" och som i kortet innefattar att man på filmremsan spelar in bläcksnabba, för ögat osynliga ord eller symboler, avsedda att öka eller minska åskådarens känslomässiga engagemang, allt efter handlingens karaktär.

Cont: Upper left

the 1950's (perhaps because of Ingmar Bergman and his non-sibling Ingrid?) and I have earlier covered the US-Swedish co-production "Space Invasion in Lapland". Aftonbladet May 18 1958 is another example, but a bit odd, with subliminal messaging, in "Signal to the subconscious":

American TV trick launched in film project with Swedish star pair. "We have a feeling that Swedish film industry has rather much to offer us Americans: good actors, fine technical standard and low production costs. That's how Mr Dick Rush, young film man from Hollywood, motivates his Sweden visit. He's here to discuss a Swedish-American film production using a new technical method, about which we so far have only heard sensation rumours from USA. The film project in question has the working title "Rule of Three", based on an American sf bestseller by Theodore Sturgeon, the most prolific sf writer in the States right now. Dick Rush wants to cast of six main characters in the movie, with the Swedish star couple Margit Carlqvist and Gunnar Hellström.

Weapon against TV

What makes the project extremely interesting is something the Americans call 'Subliminal Communication', which approximately means "signal to the subconscious", and shortly means that you on the film strip records flashing words and symbols unnoticeable for the eye, meant to increase or decrease the viewers emotional engagement, following the mode of the plot. The method has been tested in American TV and it was with such success that further experiments were banned, as they realised the consequences a reckless use of this tool for mass-suggestion could lead to. Mr Rush is to read his gestures and speech very sure of that this method will be the weapon to defeat "the one-eyed beast TV". And he has already begun using this news, namely in filming the ghost story "Turn of the Screw", which was recently set up in a Swedish opera version. The Swedish project has however not yet advanced to more, as Mr Rush says, "a mutual interest". "But it all seems fascinating and we wait for the manuscript with interest," Gunnar Hellström explains. (Caption: Sf on film appealing to the subconscious is what these three gentlemen discuss right now. The idea is of course American, Dick Rush (man to the right) speaks warmly for it, James Logan (to the left) is prospective director and Gunnar Hellström is as the Swedish star in the centre of the interest.)

But there is more. Norrskensflamman writes May 23 1958 about "Margit Carlqvist star in sf-film":

Two Yanks popped up in Stockholm the other day and met the press. Two lads entangled in the American film business on the hunt for things to put both TV and ordinary film to shame. They - the names are Dick Ruch and James Logan - come from Hollywood and launch something entirely new in film. They deal with a special technical process in film producing - something called "Subliminal Communication". Now they intend to do an sf film, ie sf with romance background, and they are here to try to get Gunner Hellström and Margit Carlqvist to take two of the six lead roles of the planned "Rule of the Three". ... What is it? The method is based on that you in the picture sequences put in a framee you want to influence the onlooker with. The picture is so fast that our eye only catches it fictitiously - it never becomes a reality. But the picture is in the subconscious and influence you. Dick Ruch says two advertising agencies have used the method. It was for Coca Cola and a pop corn company that took the chance to use this new technology and they put in pictures with a speed of 1/2500 in ordinary film. The next day the pop corn company sold 38% more than before, Coca Cola Company close to 30%. Without doubt subliminal communication has made pure commercials redundant. Now Dick Ruch and James Logan plan this system for

Om det går efter ritningarna så skall vackra Margit Carlqvist bli stjärna i en science-fiktions-film.

Margit Carlqvist stjärna i science-fiktions-film

Två jänkare dök upp i Stockholm häromdan och de hälsade på pressen på lördagen. Två gossar som är insnärjda i den amerikanska filmbusinessen och som är ute och jagar efter grejor som kan ställa såväl TV:n som vanlig film i skymundan. De två - namnen är Dick Ruch och James Logan - kommer från Hollywood och lanserar något helt nytt på filmfronten. De sysslar med en speciell teknisk process inom filmproducerandet - någonting som kallas "Subliminal communication". Nu tänker de göra en SF-film, d. v. s. en science fiction med romantisk underbyggnad, och de är här för att söka få Gunnar Hellström och Margit Carlqvist att ställa upp som två av de sex rollinnehavare som bär upp den planerade "Rule of the three".

De två verkade onekligen mer ut ren kommersiell reklam. Nu satsar Dick Ruch och James Logan på detta system i en ren filmproduktion och hoppas på att få göra filmen i Sverige. De har knutit kontakter med Gunnar Hellström och Margit Carlqvist för en science-fictionhistoria kallad "Rule of the three" skriver en av USA:s berömdaste SF-makare vid namn Theodore Sturgeon. Ännu har de svenska stjärnorna inte bestämt sig - allt hänger på manuskriptet. Men de är intresserade. "Subliminal communication" är en väsentlig nyhet. "Rule of the three" kommer att inspelas i Sverige och förutom Margit Carlqvist och Gunnar Hellström kommer Dick Ruch använda en samling svenska och amerikanska skådespelare. Inspelningen sker i Sverige.

a pure film production and hope to make the film in Sweden. ... "Rule of Three" written by one of the most famous sf creators by the name Theodore Sturgeon. The Swedish stars have not yet decided - everything hangs on the manuscript. But they are interested. "Subliminal communication" is a major novelty. "Rule of Three" will be shot in Sweden and beside Margit Carlqvist and Gunnar Hellström Dick Ruch will have a group of other Swedish and American actors."(Caption: Beautiful Margit Carlqvist will star in an sf film, if all go to plans.)

Strangely enough, IMDB gives no info for any Dick Rush or Ruch or James Logan around this year, so I don't don't think the film was made. Google hints there may have been an rather unknown actor named Dick Rush way back, who didn't make many films, but that's all. But Uncle G can't find any connection with "subliminal" with Dick Rush. So I ask readers if any of you know more about misters Rush/Ruch, Logan and their Ted Sturgeon based film project "Rule of Three"?

And while talking about films. While Lapland was invaded by furry space monsters, Denmark's Copenhagen was under siege by a giant reptile. If you're in for B-movies with monsters, it's something for you. But more important is the half-nude heroine, presented in Expressen July 22, 1960, "She loves an island":

That's what she looks like, the girl who wants to buy the whole island Mön outside southern Sjöland. She is Danish and named Ann Smyrner and has had her biggest successes as film actress in Germany and Italy. During three years she has been in ten films. The 10th shot in Copenhagen. It's an sf film named "The Reptile". She is busy now contracted for four more films in Germany. She has only one problem. The island she loves isn't for sale.

HON ÄLSKAR EN Ö

Så ser hon ut, flickan som vill köpa hela ön Mön vid Sjöland. Hon är danska och heter Ann Smyrner och har gjort sina största framgångar som filmaktör i Tyskland och Italien. De tre senaste åren har hon varit med i tio filmer - den tionde inspelad i Köpenhamn. Det är en science-fiction-historia med titeln "Reptilen". Hon har fullt upp och kontrakt på fyra nya filmer i Tyskland. Det finns bara ett stort problem för henne: Den ö hon älskar är inte till salu.

The film's name in IMDB is actually "Reptilicus", but it's the only film with Ms Smyrner in that database. They don't like German and Danish films, perhaps? But there are quite a lot of non-US films listed in her

Wiki entry: https://en.wikipedia.org/wiki/Ann_Smyrner

If you're interested, the first 56 minutes of "Reptilicus" is here: <https://www.dailymotion.com/video/x10jcbt> (I haven't found the rest, but if you look hard you might find that too). The Danes were

actually first in Northern Europe to make sf films, with "A Trip to Mars" (1918, orig title "Himmelskibet"

= "Sky Ship") available here: <https://www.youtube.com/watch?v=YYfllj6QR-I> (silent, with Danish texts). A very ambitious and well-made film for its time. *Der er en yndig film!*

And now for something completely different. An odd thing: one of Sweden's most notorious men at the time translated sf! We read in a "Short Review" in Aftonbladet January 23 1957:

Writer Philip Wyle has a small, translator Bishop Dick Helander a big portrait on the cover to the book "The Message" (Fritzes), to which the Bishop also has written an introduction. It's a fantasy in the sf genre: During atomic bomb tests in America

Inside the Danish 1918 spaceship on the way to Mars.

KORT KRITIK

● Författaren Philip Wyle figurerar med ett litet, översättaren biskop Dick Helander med ett stort porträtt på omslaget av boken "Budskapet" (Fritzes), till vilken också biskopen skrivit en inledning. Det är här fråga om en fantasi i science-fiction-genren: Under atombombsprov i Amerika respektive Ryssland blir två autentiska änglar nedskjutna. De medför ett budskap från himlen men kommer för sent. Och "budskapet från den iskalla rymden och den tindrande stjärnvärlden löd: ÄLSKEN VAR-ANDRA".

and Russia two authentic angels are shot down. This gives us a message from heaven but it arrives too late. And "the message from the ice-cold space and the blinking stars was: LOVE EACH OTHER."

I haven't read this book, but the interesting thing is the translator Dick Helander (pic right). In the early 1950's he was in a huge scandal! In the Lutheran state church (as it was then, state and church separated in 2000) bishops were elected by the clergy. When Helander was a bishop candidate 500 anonymous letters appeared slandering the other candidates. Helander was accused of sending them and brought to court, where he was convicted in 1953. And the government removed him from office. While not the most "important" scandal, it was one of the most talked about in the 1950s. How could a Man of God behave that way! If you read Swedish or want to try Google Translate, go here to find out more: <https://sv.wikipedia.org/wiki/Helandermålet> And it is a bit interesting that he after this affair translated sf. The envelopes of the slander letters were tested for DNA in 2002, and Helander's DNA wasn't on them! His wife could have helped him seal the envelopes, and during the original trial Helander's finger prints had been found on a couple of the letters. As it was just a couple he may have worn gloves (but still left two prints by mistake)

A brief thing about myself. The first Swedish translation of Tolkien's LOTR was a disaster, done by the strange, highly egotistical Åke Ohlmarks. I can't say for sure I started it, since everyone knew about Ohlmark's lousy hack work - also omitting large sections - and many muttered that it must be fixed. But as the new Tolkien films were on their way I thought I'd at least try something. So I made some postings here and there (incl to media). An Expressen reporter phoned me up, resulting in "Why is a new translation of Tolkien needed?...demanding a revised translation of The Saga of the Ring" (as it's called in Swedish), January 2 2001:

It's a demand beginning in the 60's as people began reading The Lord of the Rings and found that quite a lot was different. Now when the film comes the demand becomes timely.

HALLA DÄR...

Ahrvid

Engholm, 42, frilansjournalist som kräver en reviderad översättning av Tolkiens "Sagan om ringen".

Varför behövs en ny översättning av Tolkiens böcker?

- Det här är ett krav som började föras fram på 60-talet när folk började läsa "Sagan om ringen" på svenska och upptäckte att det var väldigt mycket som skilde. Nu när filmen kommer får kravet förnyad aktualitet.

- Översättaren Åke Ohlmarks var ju känd för att bygga på texter som han översatte.

Kan du ge något exempel?

- Översättningen är ofantligt pladdrig och onyanserad och gör inte Tolkiens stilistik rättvisa. I originalet står till exempel "hurry necessarily". Ohlmarks skriver " varit slavar under den onödiga brådskans tid".

Vem borde göra den nya översättningen?

- I våra kretsar finns det många förslag. Till exempel Ylva Spångberg eller Johan Frick. De är båda duktiga fantasyöversättare.

Har ni fått någon respons från förlaget?

- Nej, inget vidare.

The translator Åke Ohlmarks was known to add to texts he translated. ... The translation is very babbling and lacks nuances and is unfair to the style of Tolkien. In the original it eg says "hurry necessarily". Ohlmarks writes "being slaves in the time the unnecessary hurry". ... In our circles there are many that could translate. Eg Ylva Spångberg and Johan Frick. Both good fantasy translators.... No, not much response (from publisher).

The publisher of course also got my postings. One or two years after this they announced there would be a new translation, commissioned to the fan Erik Andersson (a friend from eg many years of us doing the JVM fandom column). Maybe I had at least a *small* part in it. Erik did a good job and later moved to tackle James Joyce. One day I could perhaps tell you about the huge hullabaloo when Mrs Ohlmarks in drunkenness set fire to their house, resulting in Åke accusing the Tolkien Societies

Jules Verne Magasinet (1940-47) was a weekly pulp magazine not very popular with the cultural elite... An example is from a report in Aftonbladet January 18, 1942, "Stupidity creates the dance hall problem", as a bishopdom comments an official investigation:

Politically neutral heritage manors could benefit the youth with activities, carpeting, studies and turn their interest to valuable areas, Strängnäs bishopdom says in their comment to report on sanitising entertainment. The so called colourised weeklies should be noted in the report says the bishopdom. The pamphlet-published magazines and detective tales must be under some sort of censorship. Now these morally pernicious pamphlets are sold directly to the youth by tobacconists. And for the sort of contents the bishopdom as example mentions a story in Jules Verne Magasinet titled "The X-ray Murder", described as "The test for a successful scientist isn't only in his genius talents, but also in the care he takes in details and thorough control of planning a murder..."

I politiskt avseende neutrala bygdegårdar skulle kunna befrämja ungdomslivet och bereda möjligheter till självverksamhet, slöjd och studier och vända ungdomens intresse in på många värdefulla verksamhetsområden, säger Strängnäs domkapitel i sitt yttrande om sanering av nöjeslivet.

Den s. k. kolorerade verkspressen anser domkapitlet böra ägnas uppmärksamhet vid utredningen. De häftesvis utkommande magasinerna och detektivberättelserna böra också ställas under någon slags censur. Nu säljas dessa moraliskt fördärliga häften direkt till ungdomen från cigarboddiskarna. Om den ton, vari de hållas, nämner domkapitlet som exempel en berättelse i Jules Verne-magasinet med titeln "X-strålemordet". Undertiteln har följande lydelse: "Prövostens för en framgångsrik vetenskapsman ligger inte bara i den geniala begåvningen, utan lika mycket i noggrannhet i detaljer och i omsorgsfull kontroll även när det gäller att planlägga ett mord..."

of being an international conspiracy with drugs, satanism and sex orgies in the woods. But not now.

Let's open the Fans Are Slans Dpt. Wolf von Witting was one of our most active fans (German background, raised in Sweden, now lives in Italy since many years BTW), leader of local club Sigma TC, co-organisator of the Nasacons, fanzine publisher etc. So it hit like a A-bomb when we saw the full page in one of the national papers (ca half a mill readers) that *"I have already found out the meaning of life"*, Aftonbladet, August 10 1980, in the interview series "Young and Swedish":

Bild: ANDERS SJÖBERG

591114-9390 WOLF VON WITTING

Wolf von Witting jobbar som konferensvaktmästare, men jobbet betyder inget. Han läser mycket, filosoferar och tänker. Han läser science fiction och religion och vet redan livets mening. Han avskyr punkare för att dom är slappa och bara tänker kortsiktigt. Wolf planerar, förkovrar sig och tänker på framtiden. Både sin egen och världens.

Hur tycker du att du är?

- Jag tycker att jag är vettig. Jag handlar efter min övertygelse. Jag filosoferar väldigt mycket. Under min uppväxt har jag fått mycket stryk. Både psykiskt och fysiskt. Det har fått mig att fundera mer.

Går du i skolan?

- Jag har slutat skolan. Jag vet inte vad jag har för betyg, och jag bryr mig inte om det. Jag har ingen användning för dem.

Vad har du för intressen?

- I huvudsak science fiction. Det är en fascinerande tanke att resa i oändligheten. I svart mörker med prickar. Att möta världar man aldrig sett förut. Men jag har stannat här på jorden. Den realiteten jag konfronterats med är att vi inte kommer utanför vårt solsystem.

- Mitt intresse har gjort att jag kan förklara så mycket mer. Varför vindarna blåser, varför människan fungerar och vad bordet framför mig består av in i minsta detalj.

Du har haft ett brinnande intresse för science fiction. Tror du att du missat något annat i stället?

- Jag skulle kunna tillfredsställa mina behov i stället. Roa mig och ha förhållande med tjejer. Jag har lärt mig behärska mig. Mina kunskaper gör mig självsäker. Jag vill lära mig saker. Nöjen gör oss triviala. Han ser ut över vattenytan och holmarna.

- Jag skulle aldrig kunna lägga mig ute på den där holmen till exempel och bara sola. Slöhet är någonting som är främmande för mig.

- Jag är en kontrollerad människa. Jag blir överraskad endast när saker är fullständigt bakvända i min omgivning. När jag läste i tidningen om kulturpriset till punkgruppen blev jag väldigt konfunderad. Jag undrar om utnämningarna har hjärnprotes.

- Punken är primitiv och modeinriktad. Det är att sänka sig till mycket låg nivå. Det de sjunger är inte genomtänkt.

Så många människor befinner sig alltså på en mycket låg nivå?

- Ja. men de flesta håller sig på genomsnittet. Om du

"Jag har redan kommit underfund om livets mening"

Ung & Svensk (5)

läter 1 000 människor springa 1 kilometer kommer de flesta fram samtidigt, utom de som bestämt sig för att promenera.

- Punkrockarna promenerar. De gör sig själva illa.

Tänker du hjälpa dom till insikt?

- Var och en får hjälpa sig själv. De som bara kan gå är det synd om.

- Ibland önskar jag att jag vore som de andra. Att jag bara kunde lägga mig ner och koppla av. Jag är inte nån bättre människa. Jag har bara någonting annat.

- Sen kan ju mitt vetande ge mig fördelar som kanske en dag ger mig makt över dagdrivarna. Men utan att jag själv önskat det.

Tycker du att allt är kul?

- Ja, i stort sett allt. Jag njuter av livet till 95 %. Skulle jag komma på en så vansinnig tanke som att ta livet av mig skulle jag göra det bara för att uppleva det. Att leva är att uppleva. De allra flesta lever bara och söker ingen förnyelse.

Förstår dina föräldrar dig?

- De tycker att de gör det. Min mor brukar säga: - Det där förstår du när du blir äldre. Hon är genomskådad. Hon har missat en del, den djupa filosofin. Vi kommer aldrig att förstå varandra.

- Människor tycker att jag är intressant. Alltför många vill känna mig. Till slut känner jag för många.

- Jag hinner inte, och är tvungen att gå vidare och bara hålsa. Det är bra att från början hålla sig på distans, för man kan inte bli vän med hur många som helst. De människor jag träffat är jag helt kall för, för de kommer inte att ha någon betydelse i mitt liv. De ska lämnas ensamma och själva komma fram till en lösning.

Varför smäler du hela tiden?

- Mitt leende är ett sätt att gardera mig. Jag kanske inte vill ge en alltför allvarig bild av mig själv heller.

Brukar du undra över någonting speciellt?

- Jag brukar undra över allt det som andra människor tänker. Människor är lättalkylerade i allmänhet. De flesta har en moral som inte är deras egen och standardmässiga reaktioner. Jag kan till en viss del se vad andra människor tänker.

- Jag brukar undra över vart jag är på väg. Inte över vilken slutprodukt jag blir, utan vilket spår jag hamnar i. Somliga tar karriärsprång. Jag har en generalplan, men jag vet inte vilket resultat den ger.

- Människor funderar väldigt mycket över livets mening. Många tänker på det hela sitt liv. De har kommit fram till en mur de inte kan blicka över.

- Jag har redan kommit

underfund med livets mening och har inte längre

depressioner över meningslösheten. Meningen finns, det kan jag garantera. Den som inte ger sig

slagen finner den. Man kan och ska ändra åsikt om

man anser att man har fel. Man har inte förlorat förrän

man är död.

Tar du aldrig semester från dig själv?

- Jag villar inte allt på en gång utan en sak i taget.

Nu villar jag till exempel fötterna.

RANDI MOSSIGE NORHEIM

Wolf von Witting works as a conference janitor but his job means nothing. He reads a lot, philosophising and thinks. He reads sf and religion and already knows the meaning of life. He hates punk rockers since they are lazy and have a short perspective. Wolf plans, educates himself and thinks about the future. Both his and the world's.

What do you think about yourself?

I think I am sensible. I act from my convictions. I philosophise a lot. I was beaten a lot growing up. Both physical and psychical. It made me think more.

Do you attend school?

I have finished school. I don't know my grades, and I don't care. I have no use for them.

What are your interests?

Mainly science fiction. It's a fascinating thought to travel in the eternity. In black darkness with dots. To meet worlds you haven't seen before. But I have stayed here on Earth. The reality I have been confronted with is that we won't get outside our solar system. My interest has made me being able to explain so much more. Why winds blow, how humans function and what the table in front of me consists of.

You have had a huge interest in sf. Is there something else you have missed instead?

I could satisfy my needs instead. Have fun and have relationships with girls. I have taught myself restraint. My knowledge makes me confident. I want to learn things. Pleasures makes us trivial. ... I could lay myself out on that island for example and work my tan. Laziness is not for me. I am a controlled person. I become surprised only when things in my surroundings are totally backwards. When I read in the papers about the culture prize to the punk band I became very dumbfounded. I wonder if the jury has a brain prosthesis. Punk music is primitive and just a fashion. It is to lower yourself to a very low level. What they sing isn't thought through.

So many people are thus on a very low level?

Yes, but most are average. If you let 1000 people run 1 km most will arrive at the same time, except those who have decided to walk. Punk rockers walk. They hurt themselves.

Are you going to help them to insight?

Each must help himself. Those who can only walk can only be pitied. Sometimes I wish I was like all others. That I could just lie down and relax. I'm not a better person. I just have something else. But then again, my knowledge gives me advantages what one day perhaps will give me power over the loafers. But without me ever wanting it.

Do you think that everything is funny?

Yes, mostly all things. I enjoy life to 95%. If I would get a crazy thought like killing myself, I would only do it to experience it. To be alive is to experience. Most only live and don't look for renewal.

Do your parents understand you?

They think they do. My mother usually says: You'll understand that when you are older. I see through her. She has missed a lot, the deep philosophy. We will never again understand each other. People think I am interesting. Too many want to get to know me. In the end I'll know too many people. I don't have the time, I have to move along and can only say hello. It's a good thing to start with keeping your distance, because you can't befriend too many. The people I meet makes me cold, because they won't have any meaning for my life. They shall be left alone and find a solution for themselves.

Why do you smile all the time?

My smile is my way to guard myself. Perhaps I don't want to give a too serious picture of myself.

Do you usually wonder about anything in particular?

I usually think about all that other people think about. People are usually easy to calculate. Most have ethics that aren't their own and their reactions follow standards. I can to a certain degree see what other people thinks. I usually wonder about where I am going. Not about what the final product will be, but in which track I'll land. Some have a career. I have a general plan, but I don't know what it will result in. People think a lot about the meaning of life and no longer are depressed because of the meaninglessness. The meaning is there, I can guarantee that. If you don't give up you will find it. You can and should change your opinion if you see that you are wrong. You haven't lost until you are dead.

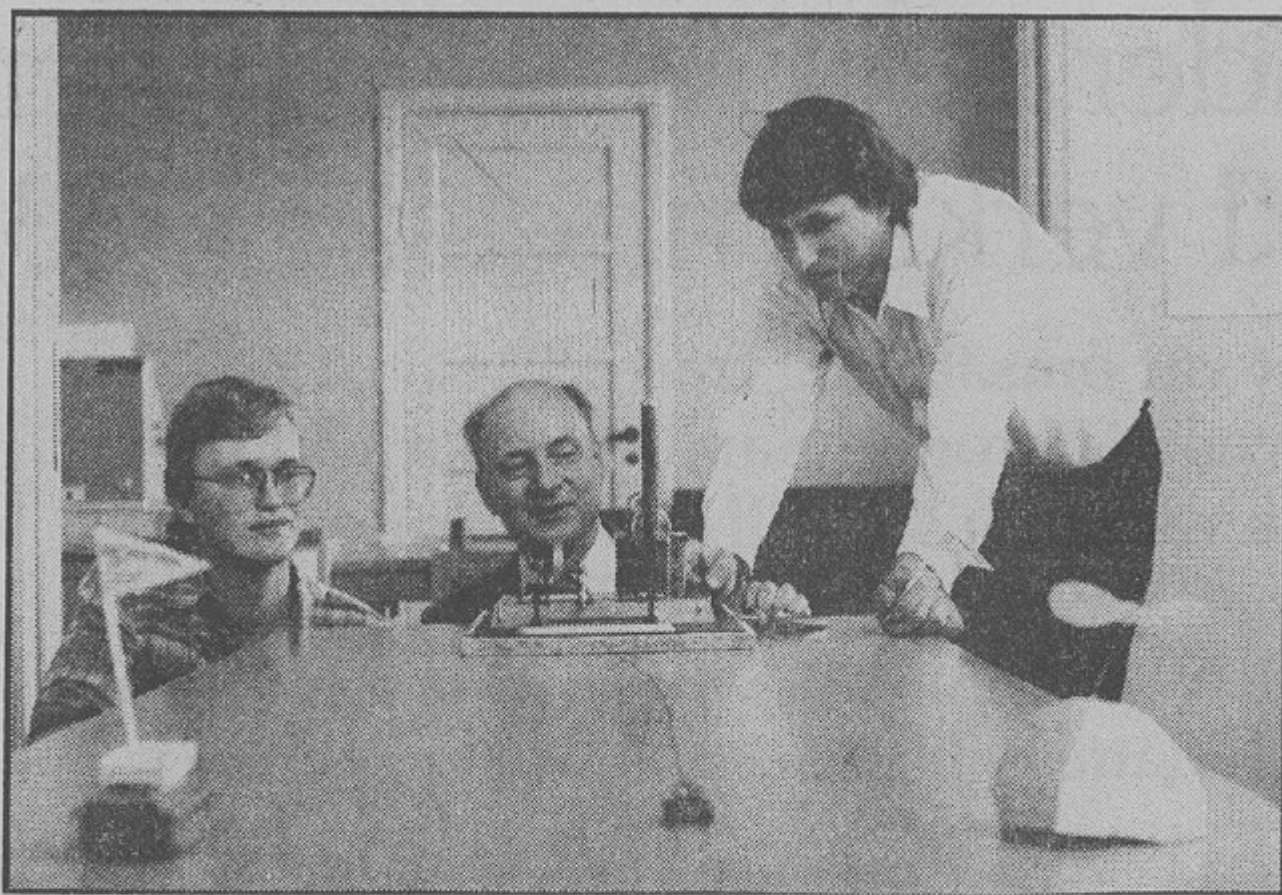
Do you ever take a vacation from yourself?

I don't rest everything at the same time, but one thing at a time. Right now I for instance rest my feet.

Gosh! This was really deep heavy holy shit! Wolf was 20 years and sounded like good old Socrates. Or a Slan - he could partly read our minds, mind you! I don't really know how to take in all this wisdom and life experience. But Swedish fandom got many interesting quotes from this, classics like "If a thousand run 1 km, some walk", "I can explain what the table in front of me is made of" and especially his poetic description of space: "Black darkness with dots". The writer and comics artist David Nessel of famous Salafandom, even made a parody of the interview called "The Titan from the

Crypt". Note: Randy Mossige-Norheim, is sister to Staffan M-N who did appreciated music gigs on the Nasacons. She would rise in journalistic fame, eg getting a Grand Journalism Award (our Pulitzer!), but certainly this unique meeting with the great philosopher was her breakthrough!

Now, what was the meaning of life? He didn't say, really. I can now reveal to you that Wolf *did* find it later, and it was...42! He became totally besotted with the number 42 and saw it everywhere: number of cars passing at a certain point, mathematical formulas, number of minutes since...etc. I have heard that one Mr Adams has written books where you can learn more about it. Anyway, Wolf's club Sigma TC had a first disastrous Nasacon in 1980 (in an unheated school in January!) with Nasacon 2 we shifted to summer, and I began working for it (all the way to a last Nasacon 2000 that year, considered a success with about 275 attendees). I invented both the game Meteorball for Nasacon, a version of rounders or softball, and also The Great Peanut Race. It was an adaption of the Great Pork Pie Race of British cons, which I had seen on Seacon '79, but here you was to transport a peanut, chosen because of its fannish fame from being BNF Lars-Olov Strandberg's treat on every sf club meeting.

Tävlingsdomaren Lars-Olov Strandberg (i mitten) inspekterade före start den segrande beanie som byggts av Anders Carlsson (t v) och Wolf von Wittings ångdrivna jordnötstransportbil.

Musik kan man tävla i, som bekant, och skönhet. Men jordnötter? Jodå, det går det också — i varje fall vid en kongress för vänner av sciencefiction.

Just en sådan kongress, i år kallad NASA-Con V, anordnades under helgen av sf-klubben Sigma Terra Corps i Villa Caprifol i Fisksätra. NASA står i det här sammanhanget för Nacka-Saltsjöbaden, där de flesta klubbmedlemmarna bor, men delegater hade anlät från så avlägsna trakter som Australien, Tyskland och Göteborg. En av söndagens

höjdpunkter var den tävling där det gällde att förflytta en jordnöt fyra meter på roligast möjliga sätt.

Händer eller andra kroppsdelar fick inte nyttjas för transporten, så de tävlande hade byggt diverse typer av jordnötsförflyttningssfordon, tex en ångmaskinsbogsrad jordnötsbil och en fjäderdriven jordnötsstridsvagn. Klubbens ordförande, Anders Carlsson, hade fått en Lidnersk jordnötsknäpp och konstruerat en katapultdriven beanie, d v s en

propellermössa av den sort alla äkta sf-fans förväntas bära.

Kongressen hade också mer seriösa inslag, film och paneldebatter och föredrag av bokförläggaren John-Henri Holmberg, men jordnötstävlingen var det stora dragplåstret. Ändå var det nära att den fått inställas. Först någon timma före start lyckades man nämligen hitta en butik som sålde oskalade jordnötter.

CRONA plitade
BAUM plitade

You were to transport an unpeeled peanut a few metres through technical or other inventive means. I often sent out press releases to Stockholm papers and local media about Nasacon mentioning the peanut race, and it generated some pieces (the best being the peanut race of Nasacon 10, making it to the 7.30pm national TV news in 1990, available here <https://vimeo.com/showcase/244799>). Here an article where we meet Wolf again, as Börje Crona (known sf author, and journalist) reported in Dagens Nyheter July 4 1984, from Nasacon 5, the headline partially cropped approx means "Nutty":

You can compete in music, as you know, and beauty. But peanuts? Yes, that works too - at least at a convention for friends of sf. And such a convention, this year called NASAcon V, was arranged last weekend by the sf club Sigma Terra Corps in Villa Caprifol in Fisksätra. NASA here stands for Nacka-Saltsjöbaden, where most of the members live, but attendees had arrived from such a far away places as Australia (GUFF winner that year, Justin Ackroyd, visited Sweden), Germany and Gothenburg. One of the highlights of the Sunday was the competition to transport a peanut 4 metres in the funniest way. Hands or other body parts may not be used, so the competitors had built different sorts of peanut moving vehicles, eg a steam machine towed peanut car and a spring driven peanut tank. The club chairman Anders Carlsson, was almost a nut case constructing a catapult beanie, ie a propeller beanie of the type try sf fans are expected to wear. The convention also had serious items, film and panel debates by the book publisher John-Henri Holmberg, but the peanut race was the big thing. Yet it was close to be cancelled. It was just one hour before it was to start that they found a shop selling unpeeled peanuts. (Caption; Judge Lars-Olof Strandberg (middle) before start inspects the winning beanie that had been built by Anders Carlsson (left) and Wolf von Witting's steam driven peanut transporter.)

With my press releases (I have helped many cons with such, as I think I know a little about how such things work) I would always get some attention for Nasacon Even a small notice may be of use for people to find the event, like this about Nasacon 7, Aftonbladet July 4 1986, once more showing that the peanut race was a fine hook to catch people's eyes, "Who will win the peanut race?":

For the 7th year in a row there's the sf convention Nasacon, in Villa Caprifol, Fisksätra, outside Stöckholm. During two days, Saturday and Sunday. There's music, films, food and theatre. According to information there will also be a number of Silly Games with names like "Revolt of the Triffids", "Vogon Poetry" and "The Pun Panel". We are most curious about The Great Peanut Race, where the contestants shall transport a peanut two metres in the most funny, different and exciting way.

Nasacon had a rather light-hearted program. I think the "Revolt of the Triffids" game had to do with blindfolding contestants, the pun panel was just to improvise stories with puns and Vogon Poetry is a speciality of we all know - and fear! The late 1970's and up to the mid-1980's was a Golden Age for Swedish fandom, when lots of new fans showed up, many fanzines were published, a lot of interesting things happened and fannish myths were created. (A period crashing with the feuding started by one Mr KH and the fan fund frauding LFPers.) In 1984 Sweden's oldest active and still active sf club, Club Cosmos, had a fanquet to celebrate its 30th anniversary, which also made it to a rather big article in the local Göteborgs-Tidningen March 30, 1984 (for layout reasons the article is cut and the two parts rearranged side by side), "Sweden's oldest science fiction fantasts":

Sweden's oldest and most popular sf club is to be found in Gothenburg. Club Cosmos was founded 30 years ago and the members to the opportunity recently to celebrate that with an anniversary party. Sf isn't about - though most thinks so - only about flying saucers (Ed: "only"? Moron!) While the most popular topic is advanced technology, the direction has changed in later years. Not the least thanks to all women writers who have begun to write sf. At Club Cosmos the members meet several times per month to talk about their special interest in sf. The club has members from all possible professions, ages and is independent of political views. The interest in sf has increased in later years. The literature has become steadily better and has some help from films like "Star Wars" and "Close Encounter of the Third Kind". At the anniversary party you could find eg author Sam J Lundwall, with more than 70 novels behind him. (Ed: An exaggeration!) There was also Gabriel Setterborg, one of the founders of Club Cosmos. Captions, from upper left and down to the right: David Nessel, Erik Andersson and Ahrvid Engholm all publish sf magazines (ie fanzines). Fredrik Setterberg and

David Nessle, Erik Andersson och Ahnvid Engholm ger alla ut science fictiontidningar.

Fredrik Setterberg och Thomas Olsson tillhör det yngre gardet i Club Cosmos.

Janne Ekman med ordförande Mia von Matérn.

Klubb startar man i Göteborg. Club Cosmos bildades för 30 år sedan och det passade medlemmarna nyligen på att fira med en jubileumsfest.

Science Fiction handlar inte — vilket de flesta tror — endast om flygande tefat. Visserligen är det populäraste ämnet avancerad teknik i framtiden, men på senare år har inriktningen ändrats. Inte minst tack vare att allt fler kvinnliga författare har börjat skriva science fiction-romaner.

På Club Cosmos träffas medlemmarna flera gånger i

fiction. Klubben samlar människor från alla tänkbara yrken, åldrar och oberoende av politiska åsikter.

Intresset för science fiction har ökat på senare år. Litteraturen har blivit allt bättre och lite draghjälp har man också fått av filmer typ "Stjärnornas krig" och "Närkontakt av tredje graden".

Vid jubileumsfesten hittade vi bl a författaren Sam Lundwall med över 70 romaner på sitt samvete. Gabriel Setterberg, en av grundarna till Club Cosmos fanns också på plats.

Till veteranerna hör Gabriel Setterberg och Anders Palm.

Johnny Larsson och K-G Löfvander firade Club Cosmos.

Sveriges äldsta science fiction-fantaster

Sveriges äldsta och mest populära science fiction-månaden för att dryfta sitt speciella intresse för science

Christina Hallind, Lars-Olov Strandberg och författaren

Tomas Olsson belongs to the young guard of Club Cosmos. Janne Ekman with chair Mia von Matern. Among the veterans here Gabriel Setterborg and Anders Palm. Jonny Larsson and K-G Låfvander celebrated Club Cosmos. Christina Hallind, Lars-Olov Strandberg and author (name missing but is Sam J Lundwall)

Let's pop into the cyber world. Fans sneaked in when the word Internet was first used in Swedish daily press! (But I'm sure it had been around for many years in the computer periodicals. Those are not digitised in the Royal Library archive, however.) That happened November 7 1988 in Dagens Nyheter, an article worrying about computer viruses as we become more connected - though it got some of the facts wrong. (I in fact myself wrote an article about the mentioned Internet "worm" of 1988 for a computer mag, though I believe I did it afterwards, in 1989 or so.) And of course computer professor and early fan - see previous *Intermissions* - Jacob Palme has comments to "Sweden opens for computer viruses":

Sverige öppnas för datavirusen

Av SIGRID BÖE

Inom något år ligger Sverige vidöppet för dataangrepp från omvärlden. Då kommer datorer vid de svenska universiteten att vara inkopplade på det amerikanska datanätet där ett datavirus på några få dygn slagit ut tusentals datorer.

Hade detta inträffat om ett år skulle även Sverige ha drabbats, säger professor Jacob Palme, projektledare vid Q2, den gemensamma datorcentralen för Forsvarets forskningsanstalt, Foa, och Stockholms universitet och högskolor.

Just nu kopplas de svenska universitetsdatorerna samman till ett datanät, Sunet. Detsamma sker i våra nordiska grannländer. Inom ett år är det tänkt att de olika näten ska knytas samman till ett gemensamt datanät för hela Norden, med en fast förbindelse till det amerikanska forskningsnätet Internet.

När allt är klart kommer det att fungera som ett enda stort nätverk. Därmed ökar sårbarheten och risken för angrepp på de svenska datorerna.

I USA slogs förra veckan fler än 6 000 datorer ut. Samtliga var kopplade till det gemensamma forskningsnätet där en

skämtlysten student lyckats föra in ett slags datavirus, en så kallad "worm" eller datamask.

Via systemet för elektronisk post spreds det program som kopierade sig självt i det oändliga och snabbt överbelastade datorerna som inte kunde användas för andra uppgifter.

Detta är inte första gången ett datavirus slagit ut datorer som är sammankopplade till ett nätverk. För ett par år sedan började plötsligt bildskärmar över hela världen att febrilt rita julgranar.

Det var en julkänsla från en västtysk datatekniker som spreds från det europeiska datanätet. Earn-net till det världsomspännande Bit-net. Även den gången blev datorerna överbelastade.

Även i Sverige

Datavirus har även förekommit i Sverige. Det vanligaste är dock att det drabbar persondatorer, säger Palme.

Många datorer av märket Macintosh är i dag infekterade av den nya sjuken nVIR. Det är ett virus som upptäcktes i USA strax före sommaren. Ingen vet ännu om det gör någon skada, men att viruset finns i datorn märks på det extra pip som den ger ifrån sig ungefär var tionde gång den startas.

Vid universitetet i Uppsala sägs så gott som samtliga

datorer vara smittade, säger Lennart Håkansson, representant för Macintoshanvändarnas förening i Sverige.

Datavirus är ett program vars första uppgift är att kopiera sig självt och tränga in i andra program.

Viruset bär också med sig en uppgift att utföra någonting. Är det ett "snällt" virus piper kanske datorn bara till och skriver en hälsning, säger Lennart Håkansson.

Men det finns fall av illasinnade virus som raderar allt det kommer i kontakt med. Det kan också programmera datorn att börja räkna okontrollerat tills systemet faller samman.

Det har hänt att demonstrationsexemplar av dyra program som tillverkaren skickat ut till kunder för påseende har fört in smitta i datasystemen.

Men det vanligaste är att den kommer med piratkopier eller program som folk lånar av varandra och kopierar av, säger Håkansson.

Datortillverkarna är uppmärksamma på problemet och försöker därför kartlägga alla kända virus. De har även utvecklat "vaccinationsprogram" som kan spärra virus och ta bort det från programmet.

Riskerna med datavirus är något experterna helst talar tyst om, av rädsla att kunskapen ska hamna i orätta händer.

With a year Sweden will be wide-open for computer attacks from abroad. The computers of the Swedish Universities will then be connected (no, they were from ca 1980!) to the American computer net where a computer virus within a few days have brought down thousands of computers.

"If this had happened next year Sweden would also have been affected, professor Jacob Palme says, project leader at QZ, the common computer central for the Defence Research Agency and Stockholm's universities and colleges. The Swedish university computers are right now being connected in one network, Sunet. Within a year the intention is that the different networks are to be brought together in a computer net for the entire Nordic area, with a fixed connection to the American research net Internet. (The incident with the virus that brought down 6000 computers is then explained. And a West German computer technician had earlier done something similar as a misguided Xmas message.)

"Computer viruses have also occurred in Sweden. The most common is however that it affects personal computers," Palme says. (Then we learn about viruses for the Macintosh. A representative for the Swedish Mac users says virtually all Macs at Uppsala university are infected. There are nasty viruses that destroys data, overload the computer etc, but there are also "friendly" ones that just gives you a message. It has happened that they have come with commercial programs, but most common is that they come with pirated software. There are anti-virus programs...) but experts keep their lips sealed, fearing that the virus knowledge land in the wrong hands.

A few comments are required. The Swedish University net (Sunet) began already around 1980, and as I understand it had a level of connection from the rest of the world already from the start, in the sense you could eg exchange E-mail. "Being connected" is a relative thing, with different speeds and different levels of services. Jacob Palme was involved in all this, and as you have seen in earlier issues also involved in sf fandom early on, going to the cons from the late 1950's and on. He and colleague Torgny Tholerus launched the conference system (for electronic discussions, like "super mailing lists") in the 1970's, called KOM. It was the later SuperKOM version of this that dragged me into Internet in 1990.

That computer viruses have become a huge and growing problem is absolutely correct. Almost a problem as big as human viruses...

More on computers. The word for these electronic miracles has always been tricky. The English *computer*, as you know, originated from humans who sat and manually calculated eg navigation tables, artillery ballistics etc. As electronic alternatives came around *electronic brain* ("elektronhjärna" in Swedish) became popular. Another early, popular term in Swedish was *matematikmaskin* ("mathematics machine"). Someone realised the gizmos could do more than numbers and changed it to *datamaskin* ("data machine") which in the 1960's evolved into *dator*. It's said one professor Börje Langefors of the Royal Institute of Technology (Swedish abbreviation KTH) in Stockholm launched *dator* as a merge of *data* and *motor*.

But the perhaps first major use of *dator* was in science fiction, by a professor colleague at KTH and later Nobel prize laureate in physics, Hannes Alfven. In 1966 he published *The Tale of the Big Computer*, as an early English translation was titled (later re-titled *The End of Man*, to make it more "sensational", no doubt), a dystopian novel where computers replace mankind. When Dagens Nyheter reviewed it November 22 1966 - first not knowing who was behind the pseudonym - "dator" was a word used very much. Alfven must have

En data, många flera dator

Små datorna, små datorna
är farliga att se!
Ej enskilda, ej enskilda,
Ej enskilda heta de!

DENNA RAMSA avsjöng jag spontant efter läsningen av Olof Johannesson's debutverk, Johannesson (en pseudonym jag skall avslöja) är en av dessa utomordentliga författare som ökar vår livsglädje. Blodet skuter fart, de elektrokemiska reaktionerna i hjärnan — denna primitiva och saktfärdiga version av "en data" — sker vid en förhöjd temperatur, som i ett solflimmer.

Strängt taget är Johannesson ännu inte född. Han är en kommande historiker, som från en avlägsen framtid blickar tillbaka genom årtusenden, ända till den fördatiska tiden, som mot mitten av 1960-talet äntligen löpte mot sitt slut. Visserligen är denna epok mindre intressant, men det biologiska livets uppkomst och utveckling var dock ett nödvändigt för stadium till datornas högre livsform. Johannesson gör därför några få men valda kommentarer. Speciellt har jag glatt mig åt den tidiga parallellen mellan dinosauriernas och storsidornas tillfärd mot det megalomana dunseriaskot, liksom också åt den summering av den fördatiska och kaotiska tidens erfarenheter som görs i det "sociologiska kommunikationsteoret".

An Award science-fiction novel
Millions of people die... epidemics rage out of control... riots destroy cities...
A chilling, all-too-real look at tomorrow!
THE END OF MAN?
OLOF JOHANNESSEN
(Originally published in the "The End of Man" series)

Millions die!
Epidemics! Riots!
All in Nobel
Hannes Alfven's
sf novel.

Professor Hannes Alfven
har under pseudonymen Olof
Johannesson skrivit en bok,
"Sagan om den stora datamaskinen". Den ännu är
Sven Fagerberg, som dock i
skrivande stund inte kunde
till rätta författaren, utan vä-
gade en annan, något friv-
lart gissning. Pseudonymen
är alltså avslöjad, men vad
är "datamaskinen"? — gräshop-
psärm eller räddande sankt-
herbertsband, som på illu-
strationerna ovan, helt till-
verkade av datamaskinsele-
ment.

hionsteoremet". I djupinne och
säckvidd synes mig detta teorem
till och med överträffa termody-
namikens berömda andra huvud-
sats — att en evighetsmaskin inte
kan konstrueras. Lydelsen är:
"Problemet att organisera sam-
hället är av en sådan komplika-
tionsgrad att det inte kan lösas av
en människohjärna, ej heller av
ett stort antal människor i sam-
arbete."

Men annat blev det på datornas
tid, som Johannesson övertygan-
de visar när han väl kommer in
på sitt huvudtema. Efter en lång
och spännande utveckling, som
äskad innefattade en väldig kata-
strof av strömlöshet, lyckades de
datorna att närma sig ett tillstånd
av harmoni och balans. När Jo-
hannesson avslutar sin historik
bearbetar datorna — som då kan
reparera sig själva, programmera

sig själva och själva tillverka nya,
ännu mer komplicerade datorer —
det problem som kanske är intrin-
samtast för oss människor; Här vi
efter den tidpunkten längre någon
funktion att fylla, eller kan vi av-
skaffas? Resultatet av de inveck-
lade kalkylerna är ovisst, men det
kan föreläggas "vilken mikroök-
kund som helst".

Vad är då en data? Vi hade en-
stast några enkla automobiler.
När de blev fler behövdes ett be-
kvämare ord. Det vittnar om de
språkskapande krafternas inboende
genialitet att man då valde
bil; svansen som så märkligt viftar
på hunden. Lika riktigt synes
det mig vara att man förenklade
datamaskin till data genom att
välja huvudet.

För Johannesson är ordet data
med pluralformen datorer så själv-
klart att han inte tänker på att
förklara det. Därför måste det
vara Bonniers förlag som valt bo-
kens titel: *Sagan om den stora datamaskinen*. Priset är 24:50, billigt
om man betänkar att det är svä-
rare att skriva en kort och lätt-
hanterlig bok än en tjock och
tung. Lill-datan Maria har måla-
omslaget.

Men vem är Olof Johannesson?
Vi vet att Johannes var en före-
löpare till stora ting. Johannesson
är en akarp och genomskådande
logiker. Han behärskar de mest
skilda vetenskaper: matematik,
hjärnfysiologi, sociologi, företags-
ekonomi, maktpolitik, pedagogik,
psykologi, teleteknik, för att näm-
na några få. Hans litterära vetan-
de sträcker sig från Viktor Ryd-
berg till Kafka. Som historiker är
han inte främmande för någon tid.

Ni märker varst det lutar. Allt
det där är inte människligt. Förfat-
taren måste själv vara en data,
antagligen uppställd i något uni-
versitet.

Till denna slutsats bidrar en
aning kylighet i känslan, en viss
fortfärdighet i fantasin, en liten
blundning någon gång för det
sinnligt närliggande, men för att
vara av en data är det mycket
bra. Speciellt förbåffas man av
den rika humorn. Vår tids galen-
skaper avslöjas med en spikakur
precision, men utan varje bitter-
het, i stället med ett förstående
skrätt, som visar att författaren
inte alls tagit vid sig.

Och så slutar vi på samma sätt
som vi började, nu med rekommen-
den på datornas bänra antingen
eller-språk av 1 och 0:

Enligt/noll/noll
En noll/noll/noll
En noll/noll/noll
En noll/noll/noll

Men skämt åsido, som frukt-
handlarn inte så. Här gäller det
allvar. SVEN FAGERBERG

picked up the term “dator” at KTH, “One data, many more dator”:

... (the author) isn't born yet. He's a coming historian who in the far future looks millennia back, all the way to the pre-data time, which in the mid 1900's finally was nearing end. ... But it changed in the time of dators ... dators managed to come close to a situation of harmony and balance (towards the end) the dators - which then can repair themselves, program themselves and man new even more advanced models - were processing the problem that perhaps is most interesting for us humans. Do we after that have any function to fill or can we discontinued? The result of the complicated calculations is uncertain, but it may be ready “any microsecond now”. What is a data then. ... For (Alfven) the word data with the plural dator is so obvious that he's not explaining it. So it must be the publisher Bonniers who has decided the title “The Tale of the big Data Machine”. (The reviewer then speculates who is behind the book, published under the pseudonym Olof Johansson, with arguments about wide knowledge in many fields, and lands on...) The author must himself be a computer, probably situated at some university. To this conclusion contributes a certain coolness in the imagination, the fantasy being a bit meagre, closing the eyes sometimes for senses close-by, but for being from a computer it is very good. You are especially baffled by the rich humour. The madresses of our time are revealed with great precision, but without bitterness, instead having an understanding laugh, showing the author hasn't feel insulted. (Reviewer talks about computer 0's and 1's and hints he isn't serious about a computer being the author. The editors add the info box in the middle saying Alfven now has been revealed as the author and adds the two illustrations said to be made by computers.)

Kontorschefernas revolution

ALLT MAN i dag kan sätta etiketten “elektroniskt” på går att sälja utan vidare, förklarade nyligen en gästande amerikansk fabrikant av kontorsmaskiner. Det har i USA hänt åttakilliga gånger att bolagsledare kommit till företag av hans typ och berättat att de köpt elektroniska skrivmaskiner för miljonbelopp. De har frågat: Hur skall vi använda dem?

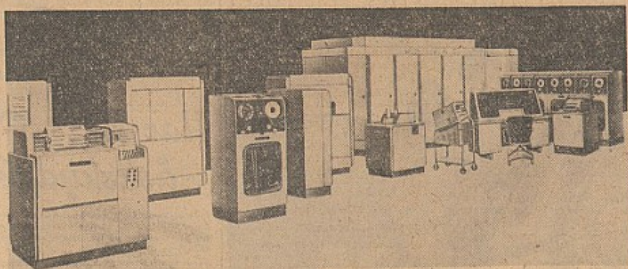
I Sverige är situationen något likartad. Marknaden erbjuder en rad maskiner för elektronisk databehandling, långt mer avancerade än hjärtat i traditionella hål-kortsanläggningar. Dessa “elektroniska bokhållare” byggs utomlands och det lär dröja ännu någon tid innan inhemsk tillverkning kommer i gång. Däremot är intresset för att använda dem stort. Man kan bara peka på den sit-

Cont... kontorsystemet, dels även aktivt engagerar så många ansvariga personer inom företaget som möjligt. En ensam person kan helt enkelt inte på rimlig tid arbeta sig igenom det berg av frågor som måste besvaras. Förberedelsefaser på ett eller annat är är ändå inget orimligt. Den noggranna systemanalysen, eller riktigare: analysen av informationsflödet genom hela företaget, och den följande uppbyggnaden av förslag till tekniskt gångbara lösningar i automatiseringsplanen är det — mest exemplen på uppnådda lösningar — kanske värdefullaste boken har att ge.

Canning påpekar att de informationer som ställt de intresserade till buds hittills mest varit lösningsalternativ, och som genomfö-

Cont: Right...

OK, we have biological viruses. And Computer Virus. But what the heck happens when a video goes viral?

Detta är komponenter i det moderna kontoret, här illustrerat av den omfattande apparatur som går under namnet Univac. Det är en av de första stora “elektronishjärtorna” för kommersiellt bruk, och allt tyder på att sådana matematikmaskiner snart kommer till användning i även mindre företag. Grundtanken är: Låt maskiner göra rutinarbetet och frigör människor till att överväga och fatta beslut.

Cont... tande statliga utredning som har till uppgift att orientera sig på området och förklarar hur den nya tekniken bäst skall utnyttjas inom statsförvaltningen. Det finns säkert mycket mer än skatteberäkningar och folkbokföring att göra på som troliga användningsområden. Privata företag med försäkringsbolagen i spetsen har redan ställt in rad avtal om maskinleveranser, och några anläggningar monteras i dagarna.

De nya hjälpmedlen brukar populärt och ganska missvisande kallas “elektronishjärtor”. Vad de är för något och hur de kan användas ger en bok av forskningsledaren Richard G Canning vid Kaliforniska universitetet, IBM och USA-flottan gett besked om. Bakom den något stelbenade rubriken Electronic Data Processing for Business and Industry (John Wiley & Sons, Inc., New York) döljer sig en — om än något mångordig — lättillgänglig skildring av hur dessa maskiner arbetar, vilka begränsningar de har samt det som kanske är allra viktigast för en företagsledare att få

Cont...

grepp om: hur deras rättsbildning kan beräknas och hur de kan introduceras i ett företag. Det som är ingen lätt uppgift, eftersom man tvingas analysera varje handgrepp som görs på ett kontor och samtidigt som man provar sig fram till tekniskt hållbara lösningar skall hålla framtida utvecklingsmöjligheter öppna. Uppgiften är svår även därför att det minst utvecklade området är inmatningen av uppgifter i “hjärnan”, och därför att lösningarna i hög grad måste bli “skräddarsydda” för varje företag.

Cannings grepp om ämnet är genomgående tekniska. Men han har lärt sig göra ekonomiska kalkyler. Han är därför inte enbart en propagandist för en ny teknisk landvinning. I stället gör han läsaren tillräckligt med sökuppgifter för att denne själv skall kunna analysera hur elektroniska eller andra maskiner som marknaden i ett visst ögonblick erbjuder kan ge bästa utbyte.

Vad man direkt saknar i Canning framställning, som helt riktigt sig till icke-tekniker, är en presentation av hur man i de många fall han refererar till har lyckats forcera den psykologiska barriär som alltid möter en företagsledning när den vill genomföra ändringar i organisationen. I en efterskrift refereras en föreläsning i ämnet. Tyvärr har den lilla välg smak av Dale Carnegie's hurtighet. Problemet har det tex ska gå för äldre kontorister, som en företagsledning inte gärna tänker sig att ordna omskolning för, berörs bara i största kortfatt.

Författaren presenterar grundligt, på något hundratals sidor, en ny typ av fackman som kontorsvärdens börjar tyngas på alla allmer systemingenjörerna. Canning trycker hårt på behovet av att själva arbetssystemet och de rutiner man använder verkligen blir några granskade utan författades mening. Många självklara kontorsuppgifter är inte alltid så självklart enkla för en maskin! Enligt hans mening är bästa lösningen av problemet om vem som skall utreda maskinernas tillämpbarhet i ett visst företag att man dels sätter en tekniker att granska

Cont: Upper left...

Dator replaced datamaskin, a word which however was rather common well into the 1980's (and Norwegian still uses this term). It was first used in a Dagens Nyheter article September 7, 1956, “The office manager's revolution”:

... The market offers a number of machines for electronic data processing, far more advanced than traditional punch card machines. These “electronic book keepers” are built abroad, and it will take some time until domestic production starts. But the interest in using them is big.

(There's an ongoing government report being made and...) There's certainly more than tax calculation and census data to be assumed as probable usage. Private companies lead by insurance companies have already signed agreements of machine deliveries and some are being installed at this time. ... “electronic brains”. What they are and how they can be used is told in a book by the research engineer Richard G Canning at the University of California, IBM and US Navy. Behind the somewhat dull title Electronic Data Processing for Business and Industry is a - though a bit verbose - easy accessible description of how these machines work, what limits they have (and how to see if they are profitable. Canning knows his subject. Discussion on how it affects an organisation. A new type of expert has arrived, the system engineer. You must scrutiny all system details. Some common office tasks are unsuitable for a machine. Let a group with different specialists analyse the office system. A single person can't. This book is one of the first of this kind. We read about...) American Airlines' often mentioned booking machines in New York

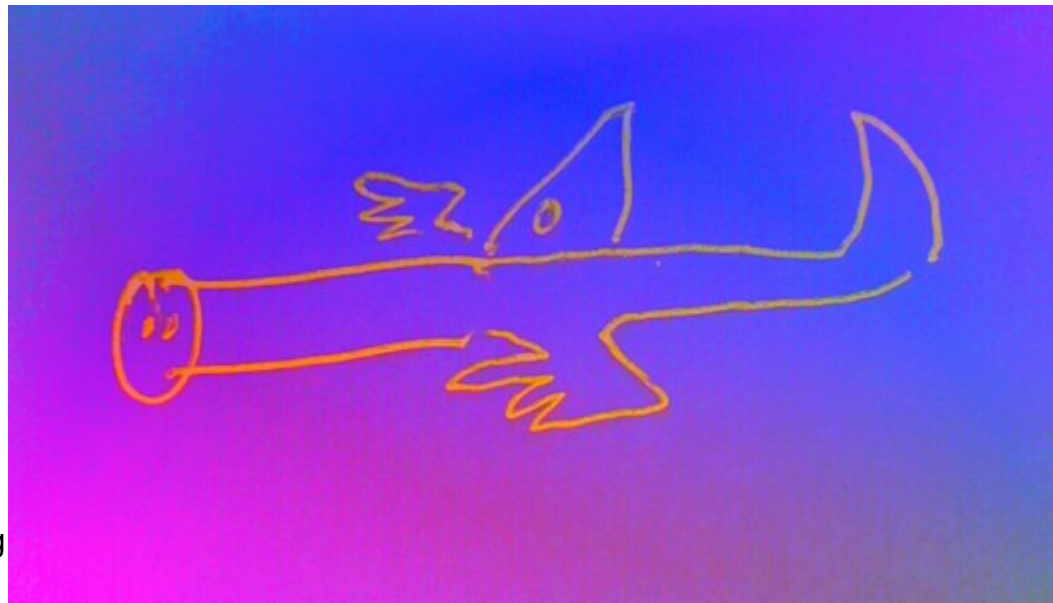
With a central data machine and calculator-like terminals connected by telex with the central of the La Guardia airport the staff can within seconds tell if there are free seats on a requested flight. If this is the case and the

customer wants to book, this is automatically registered after a new check that the seats haven't been taken meanwhile. The installation has proven that it can handle the increasing volume splendidly. (To the original tasks other tasks have been added to a low cost. It's data on arrivals and departures, updated to the very minute of requests.) The top booking request volume directly or by phone is now about 600 per hour or one every sixth second. The electronic system is very secure and works diligently. 99% efficient, now faults in registrations, 22 hours per day, seven days per week. ... Department stores and retailer chains will find use for the new technology, (Caption: These are the components of the modern office, here illustrated by the substantial apparatus by the name Univac. It's one of the first big "electronic brains" for commercial use, and everything points to that such mathematics machines soon will find use even in smaller companies. The ideas is: Let the machines do the routine work and free people to consider and make decisions.

MARTIAN COMETS

William McCabe: I couldn't answer most of the questions in your quiz (except 6, 8 and 14). Too much of it was media oriented. I have seen that the corona situation is getting worse in Britain (Lockdown! No, no, no! Protect the elderly, and let the rest live reasonably normal under some good advice!) Cases have risen in Sweden too, but rather slow and from a very low level. That's to be expected as colder climate

move people indoors. Our epidemiologist-in-chief Dr Tegnell doesn't think we'll have a real Second Wave. Deaths at 0-1 per day! The pandemic over here is on about the level of an ordinary flu! "High" early fatalities here are in my opinion a statistics illusion to a certain degree, from having a too generous corona-cause-of-death definition (but when everything has calmed down next year

we could analyse the figures more closely). I think the BBC (many of their shows are aired here for sure) is rather similar to the Swedish equivalent SVT, since they are under similar legal and history framework. For SVT it's not a matter of just opinion that it's biased. There are data from the media institution of Gothenburg University, and they have for years investigated the political sympathies of SVT staff. There's a massive slant towards the left The latest figure says that 83% of the SVT staff - more than 4/5th! - support the Left, Green and SocialDems! Generally, my experience is that journalists tend to see themselves as Johnny Do Gooders on a Mission of Morality, with a leftist world view. I'm not surprised that BBC is criticised and it's in the realm of the probable they have the same bias problem as SVT.

Henry Grynsten: Well, earlier Intermission was usually thinner than 10 pages, but using a 10p average it could very well be 1000 pages! My total fanzine production should however be near 10 000 pages, perhaps 7-8 pages (a guess). I've had three "longer running" titles, VÄ/Fanytt/SFJ with the last paper issue #211, Virkbilagan coming near #100, and Intermission. But too this comes a lot of odd titles, so I have probably made say 750 issues of zines (and if they average 10p, it makes 7500 pages). Yes, fiction is definitely all lies! I think I have mentioned it before, but the first book I read in English was Robert Heinlein's The Space Cadet. I was around 15. I had good grades in English, and never felt uncomfortable with it, but this first book still took me a few hours every evening (with a dictionary by my side) for a whole week to read. The next book took perhaps four days, and then three days. Today, I just read on. I usually don't even reflect on if the book in my hand is in English or Swedish! (But of course my Swedish is better than my English, but that plays a part mostly when writing.) Interesting about human evolution! When you read some news sites it seems obvious

human brains are getting smaller... Genetics and DNA tech will faster than we think make a huge difference. We won't be able to resist the temptation to improve ourselves. To stamp out genetic diseases, make ourselves smarter and sexier, getting more muscles (for athletes), pushing for longer life. The question is when we have changed so much that we become another species! A Homo Futuristic... The definition of species is if it can have fertile offspring. When Homo Sapiens and Homo Futuristic can't produce children we'll be at crossroads. More and more intelligent robots will also appear, but I can't see them as "replacement" for humanity. We'll live side by side, first they'll be our servants but one day they'll demand to have more rights... Isaac Asimov has already covered all that! He was a visionary.

Chuck Connor: Music? I like most of it, except rap, hip-hop and modern list-pop stuff. Classical symphonies. Old troubadours (18th Century CM Bellman, Cornelis Vreeswijk, others). Jazz,. Ragtime. 50-70's pop. I'm really fond of 70's British prog. Beatles were unBEATable! I ignored them in the 70's, but have become somewhat of an ABBA fan - imagine that! I even enjoy "bad" but funny music, if you've seen my reports from the Sunkit music club. The UK was actually in the Atomic Club to begin with! British scientists began researching "tube alloys" about the same time as the Americans and was because of that invited to the Manhattan project. But after the war the Brits were thrown out of it (by the US Congress) and had to finish building the Bomb on their own.

Graeme Cameron: I think Biden will beat Trump. The Donald has made such a mess of the corona pandemic he has lost a lot of trust among ordinary folks. But I'm not sure I'm too happy with Biden, for a simple reason: he is 77! The oldest elected president. He could be hit by dementia, get a heart attack or stroke any day. I like Alternate History stories, particularly about WWII (a subject I have read and studied a lot). But I don't like that word-vomiting hack Harry Turtledove. APAs were originally *not* instituted as a "more private safe zone". The original mundane APAs came about to create a social context for the amateur publishers, exchanging experience, making friends, getting correspondents, improve publishing skills. The original fandom APAs had that in mind, but another point was probably to *save postage*! You save a bundle when you mail i all together in a bundle! Smaller, more private APA later developed, becoming more personal "safe zones" - the Darknet of zine publishing! But it came later. Troll orgies on the 'Net have become worse in later years. Notice for instance how JK Rowling has been heavily attacked for her right to say not really controversial things (that there exists a biological gender is trivial, scientific fact). The E-trolls often seems to be well-organised and fanatic. It's odd that Sweden which has often been seen as a Socialist Hell is now hailed by eg Libertarians for not imposing lockdown and limiting personal freedoms. Sweden has always had euroliberal tendencies. (I seperate euroliberals from the US use of liberal = left wing. Euroliberals are centre-right, eg usually forming governments with the conservatives.) But contributing to the Swedish policy is that the government didn't have it within their legal powers to issue a nation-wide lockdown. Such a move would under the constitution have required the government to declare being in a state of war! But since there was no military conflict, it was no option. Authorities may order quarantines for limited areas, maybe a city block or a few, families, individuals. A city may perhaps be closed off. But there were no legal possibility to issue nation-wide stay-at-home order. But Swedish politicians really didn't want to do that also There are hardly no Westerns on TV any more, but in my youth I remember US shows like "Bonanza" and "High Chaparall".

Garth Spencer: I haven't stopped following the news on the corona bug, but I have lost interest in the virus itself. I'm *tired* of it. I just want it to *go away*! BTW, I notice that English, which doesn't very much endorse compound words, call it the "coronavirus" and not "corona virus"... In Sweden the most common term is simply "corona" (or "coronan" in definite form). "Covid" is also used.

**Why do mediafans disguise themselves all the time?
Are they ashamed? (Perhaps they should be...)**